

EL FRONT ÚNIC NACIONALISTA

De si haurà d'ésser un front interior

L'orgull de la força.—En el nostre primer article dedicat al tema del front únic nacionalista català, exposàrem les condicions essencials per a la seva constitució eficaç i duradora. Tot formulant aqueixes condicions—fixació concreta de l'objectiu comú, compromís de no entrar en negociacions particulars i de no fer la pau separada—pensàrem en la dificultat màxima per arribar a una intel·ligència en aquest punt. Opinem que la dificultat màxima radica en la creència dels prohoms regionalistes que ells representen l'única força políticament valuosa del moviment català. Per això els repugna l'acceptar aliances amb condicions i el compartir les tasques directives amb altres elements. Tenen de les aliances polítiques la següent concepció: "Nosaltres fixarem l'objectiu de la campanya—un doble objectiu, amb una cara per al públic i una altra per als iniciats—, traçarem el pla estratègic i dirigirem la batalla. Els nostres aliats no tenen altra feina sinó la de seguir les nostres indicacions. En compensació els respectarem les actes i els càrrecs, i els encomanarem alguna funció decorativa."

No havem de negar que la trista incapacitat dels homes que durant els darrers temps han dirigit els grups nacionalistes anomenats d'esquerra ha convertit la Lliga regionalista en l'única força eficient del catalanisme polític. Han tingut els regionalistes, de fet, l'exclusiva en la direcció política del moviment patriòtic. Les actuacions que han aparegut com a actuacions de conjunt — Assemblea de parlamentaris, Estatut de l'Autonomia — eren en el fons actuacions regionalistes, per al descabdellament de la qual s'havia obtingut el concurs d'una nombrosa comparsa de dreta i d'esquerra. Dos o tres homes ho portaven tot. I ja no hi havia darrera d'ells el seny i la radical catalanitat d'En Prat de la Ribera. Predominà la impulsivitat sobre la reflexió, els salts contradictoris i les gambades sense esma sobre el reposat caminar amb orientació segura.

Aquesta força que han tingut a les mans els directores regionalistes els ha

fet orgullosos. Han cregut en la pròpia infal·libilitat. I han sentit un creixent menyspreu per tots aquells qui, dins o fora del clos de la Lliga, han posat en dubte la bondat de les orientacions i els procediments que han prevalgut en els darrers anys.

L'objectiu exterior.—Ens decantem a pensar que el front únic projectat, en el seu aspecte exterior, és a dir, d'actuació davant l'Estat central, és avui molt difícil. La reproducció dels moviments passats la fa impossible l'actual estat d'esperit dels patriotes catalans. Una gran massa d'aquests no admeten que un alçament patriòtic acabés, en cas de realitzar-se determinades esperances, amb la formació d'un ministeri Romanones-Cambó.

Més val, per a tots plegats, que aquesta nova acció exterior la duguin exclusivament per llur compte els regionalistes que hi creguin. No es pot demanar la cooperació dels nacionalistes integrals per a aqueixes manobres madrilenyes. Ni es pot inventar un objectiu fantàstic que serveixi per a dissimular el veritable objectiu.

Les actuacions d'aqueixa mena són purament i específicament regionalistes. Els únics aliats naturals que en aquest terreny ha de trobar la Lliga són els dòcils cavallers de la Federació monàrquica autonomista o alguns maurins escadussers.

El front interior.—Caldrà, doncs, limitar ara el front únic nacionalista a la lluita interior?

Dins Catalunya, una bona part dels catalanistes de la Lliga actuen com a nacionalistes. I és que, en veritat, ho són. Els regionalistes efectius de la Lliga són uns quants senyors que, per mútues conveniències, hi viuen com a rellogats. És en projectar-se sobre la política espanyola quan la política de la Lliga esdevé verament regionalista.

Si en l'actuació exterior els catalanistes dels diversos sectors no podem avui avenir-nos, en canvi ens podem avenir en la feina interior. Catalunya endins, ens trobem units per una mateixa idea bàsica i per un mateix sentiment fonamental. En els Ajun-

taments, en les corporacions oficials, en tota la vida catalana, els nacionalistes han d'aplegar llurs esforços en l'obra comuna. Aquest és el criteri que ha dictat als nostres amics del Municipi barceloní llur actitud recent: independència política respecte a la disciplina de la Lliga i manteniment de la majoria consistorial catalanesca per al govern de la ciutat.

RÈPLIQUES

Després dels atemptats esdevinguts suara a Badalona, havem llegit en alguns diaris una censura adreçada al governador civil de Barcelona. Està molt bé. No serem nosaltres els qui dissentim d'aquesta actitud crítica. Només farem constar que els diaris al·ludits han esperat potser una mica massa a dir llur pensament. Calia, perquè ningú no els pogués acusar d'empirisme esquifit, que des del primer dia l'haguessin proclamat clarament en llur primera plana. Esperar que un sistema fracassi tot sol per dir: "Aquest sistema és dolent, no té gaire gràcia". Esperar que uns procediments es mostrin ineficaços per escriure: "aquests procediments a més a més d'estèrils, són immorals", enclou una certa dosi de mala fe.

En realitat, la immensa majoria dels catalans han incorregut en aquests pecats. Cal que públicament se'n peneixin i que no s'entestin a dissimular amb habilitats llur caiguda. Aleshores que Barcelona era un camp de batalla, hi hagué en les classes dites directores un esverament infinit. Passà el que passa en les llars d'esperit pobre quan un malalt arriba a una gravetat desesperada: un parent, un amic, la portera, parla d'un remei vil o d'un curandero abjecte; la família l'escolta i s'exclama: "cuïteu, cuïteu; porteu-lo. Potser, si. ¡Qui sap! *Què hi perdem de provar-ho?*"

Cal no oblidar mai, ni en els moments de màxima tribulació, que provant els remeis indoctes com acudint a les pràctiques supersticioses, sempre, sempre, hi perdem alguna cosa extraordinàriament important. Abdiquem, si fa no fa, de la nostra condició de civilitzats; reneguem de la part més fina i substancial de les nostres creències.

***

Mentre ha durat l'experiència Mar-